ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2023/852

ze dne 19. dubna 2023,

kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o počet povolenek, které mají být umístěny do rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů do roku 2030

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ([2]),

v souladu s řádným legislativním postupem ([3]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pařížská dohoda ([4]) přijatá dne 12. prosince 2015 v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) (dále jen „Pařížská dohoda“) vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016. Smluvní strany Pařížské dohody se dohodly, že udrží nárůst průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a že budou usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí. Uvedený závazek byl dne 13. listopadu 2021 posílen přijetím Klimatického paktu z Glasgow v rámci UNFCCC, v němž konference smluvních stran UNFCCC, plnící roli zasedání smluvních stran Pařížské dohody, uznává, že dopady změny klimatu budou při nárůstu teploty o 1,5 °C mnohem nižší než při nárůstu o 2 °C, a vyslovuje odhodlání usilovat o to, aby se nárůst teploty omezil na 1,5 °C.

(2) To, že je třeba stále směřovat úsilí v rámci Pařížské dohody k cíli 1,5 °C, se ukázalo jako naléhavá nutnost poté, co Mezivládní panel pro změnu klimatu ve své šesté hodnotící zprávě uvedl, že globální oteplování lze omezit na 1,5 °C pouze tehdy, bude-li v tomto desetiletí okamžitě dosaženo výrazného a trvalého snížení celosvětových emisí skleníkových plynů.

(3) Řešení problémů souvisejících s klimatem a životním prostředím a dosažení cílů Pařížské dohody jsou jádrem sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 s názvem „Zelená dohoda pro Evropu“ (dále jen „Zelená dohoda pro Evropu“).

(4) Zelená dohoda pro Evropu spojuje komplexní soubor vzájemně se posilujících opatření a iniciativ, jež mají za cíl dosáhnout v Unii do roku 2050 klimatické neutrality, a stanoví novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderním a konkurenceschopným hospodářstvím efektivně využívajícím zdroje, kde bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů. Jejím dalším cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Tato transformace má zároveň určité aspekty týkající se genderové rovnosti, jakož i zvláštní dopad na

([1]) Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 175.
([2]) Úř. věst. C 301, 5.8.2022, s. 116.
([3]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 14. března 2023 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 28. března 2023.
([4]) Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

určité znevýhodněné a zranitelné skupiny, jako jsou například starší lidé, osoby se zdravotním postižením, osoby menšinového rasového nebo etnického původu a osoby a domácnosti s nízkými nebo nižšími středními příjmy. Větší výzvy rovněž klade na některé regiony, zejména regiony strukturálně znevýhodněné a okrajové, a také na ostrovy. Je proto třeba zajistit, aby byla transformace spravedlivá a inkluzivní a nikdo při ní nezůstal opomenut.

(5) Nezbytnost a hodnota naplnění cílů Zelené dohody pro Evropu vzrostly zejména s ohledem na velmi závažné dopady pandemie COVID-19 na zdraví, životní a pracovní podmínky a blahobyt občanů Unie. Tyto dopady ukázaly, že naše společnost a hospodářství musí zlepšit svou odolnost vůči vnějším otřesům a včas jednat, aby těmto otřesům zabránily či zmírnily jejich dopad způsobem, který bude spravedlivý a nikdo při něm nezůstane opomenut, a to ani osoby ohrožené energetickou chudobou. Evropští občané neustále vyjadřují své silné přesvědčení, že to se vztahuje zejména na změny klimatu.

(6) V aktualizovaném vnitrostátně stanoveném příspěvku ke snížení emisí předloženém sekretariátu UNFCCC dne 17. prosince 2020 se Unie zavázala snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů v celém svém hospodářství nejméně o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.

(7) Přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ([5]) Unie zakotvila v právních předpisech cíl dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality v celém hospodářství a cíl dosáhnout v následujících letech negativních emisí. Uvedené nařízení rovněž stanoví závazný cíl Unie dosáhnout do roku 2030 domácího snížení čistých emisí skleníkových plynů (emisí po odečtení pohlcení) alespoň o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990 a stanoví, že Komise má usilovat o to, aby všechny budoucí návrhy opatření nebo legislativní návrhy, včetně návrhů rozpočtových, byly s cíli uvedeného nařízení sladěny, a aby v jakémkoli případě, kdy tomu tak nebude, uvedla Komise důvody tohoto nesouladu v rámci posouzení dopadu, který bude k těmto návrhům připojen.

(8) K dosažení snížení emisí stanoveného nařízením (EU) 2021/1119 musí přispět všechna hospodářská odvětví. Proto by ambice systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) zřízeného směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ([6]) měly být upraveny tak, aby byly v souladu s cílem snížit čisté emise skleníkových plynů v celém hospodářství do roku 2030, s cílem dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a s cílem dosáhnout v následujících letech negativních emisí, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119.

(9) Za účelem vyřešení strukturálních nesrovnalostí mezi nabídkou povolenek a poptávkou po nich na trhu byla v roce 2018 rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ([7]) vytvořena rezerva tržní stability (dále jen „rezerva“), která se uplatňuje od roku 2019. Aniž by to mělo dopad na další přezkum rezervy v rámci celkové revize směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814 v roce 2023, měla by Komise fungování rezervy průběžně sledovat a zajišťovat její adekvátnost pro účel, k němuž byla zřízena, a to pro případ budoucích nepředvídatelných vnějších otřesů. Má-li být zajištěna integrita systému EU ETS a jeho účinné řízení a má-li systém EU ETS přispívat jako nástroj politiky k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a k následnému dosažení negativních emisí, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119, je silná a na budoucnost zaměřená rezerva nezbytná.

(10) Rezerva funguje prostřednictvím úpravy ročních objemů povolenek určených k dražbě. Aby došlo k zachování maximální míry předvídatelnosti, rozhodnutí (EU) 2015/1814 zavádí jasná pravidla umisťování povolenek do rezervy a jejich uvolňování.

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

([6]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

([7]) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1).

(11) Rozhodnutí (EU) 2015/1814 stanoví, že pokud je celkový počet povolenek v oběhu nad stanovenou horní prahovou hodnotou, část povolenek odpovídající danému procentnímu podílu z jejich celkového počtu bude z objemu povolenek určených k dražbě odečtena a umístěna do rezervy. Naopak pokud je celkový počet povolenek v oběhu nižší než stanovená dolní prahová hodnota, bude část povolenek uvolněna z rezervy pro členské státy a přidána k celkovému objemu povolenek určených k dražbě.

(12) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ([8]) změnila rozhodnutí (EU) 2015/1814 a zdvojnásobila procentní podíl, který se používá pro určení počtu povolenek, jež mají být každý rok umístěny do rezervy, ze 12 % na 24 % do 31. prosince 2023, za účelem poskytnutí důvěryhodného signálu pro investice vedoucímu k nákladově efektivnímu snižování emisí CO_2. Tato změna byla přijata v kontextu předchozího cíle Unie v oblasti klimatu pro rok 2030 snížit emise skleníkových plynů v celém hospodářství alespoň o 40 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.

(13) V souladu s rozhodnutím (EU) 2015/1814 bylo povinností Komise do tří let od zahájení uplatňování rezervy provést první přezkum rezervy na základě analýzy správného fungování evropského trhu s uhlíkem a případně předložit návrh Evropskému parlamentu a Radě.

(14) Při přezkumu rezervy, který byl proveden v souladu s rozhodnutím (EU) 2015/1814, se Komise věnovala zejména procentnímu podílu pro určování počtu povolenek, jež mají být umístěny do rezervy, jakož i číselné hodnotě prahové hodnoty pro celkový počet povolenek v oběhu a pro počet povolenek, jež mají být z rezervy uvolněny.

(15) Analýza provedená v kontextu přezkumu rezervy ze strany Komise a očekávaný vývoj v souvislosti s trhem uhlíku dokazují, že podíl 12 % z celkového počtu povolenek v oběhu určující počet povolenek, které mají být každý rok po roce 2023 umístěny do rezervy, není dostatečný, aby zabránil značnému zvýšení přebytku povolenek v systému EU ETS. Tím, že se v tomto rozhodnutí zachovává podíl na úrovni 24 %, by neměly být dotčeny další přezkumy rezervy, včetně případného dalšího přezkumu procentního podílu určujícího počet povolenek, které mají být umístěny do rezervy, v rámci celkové revize směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814 v roce 2023.

(16) Jelikož cíle tohoto rozhodnutí, totiž zachovat stávající parametry rezervy, jak byly stanoveny podle směrnice (EU) 2018/410, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej z důvodu rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(17) Rozhodnutí (EU) 2015/1814 by tedy mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Změna rozhodnutí (EU) 2015/1814

V čl. 1 odst. 5 prvním pododstavci rozhodnutí (EU) 2015/1814 se poslední věta nahrazuje tímto:

„Odchylně od první a druhé věty tohoto pododstavce se do 31. prosince 2030 procentní podíly a 100 milionů povolenek uvedených ve zmíněných větách zdvojnásobí.“

([8]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814 (Úř. věst. L 76, 19.3.2018, s. 3).

Článek 2

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ve Štrasburku dne 19. dubna 2023.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předsedkyně*
R. METSOLA	J. ROSWALL